

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 2 część 1

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w pierwszym semestrze klasy 2. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
ROMANTYZM – O EPOCE					
1. i 2. Romantyzm – wprowadzenie do epoki	• wyjaśnia pojęcia <i>romantyzm, irracjonalizm, naród, indywidualizm, młodość, bunt, ludowość</i> • wskazuje wydarzenia wyznaczające początek i koniec romantyzmu polskiego	• wyjaśnia pojęcia <i>panteizm, orientalizm, preromantyzm, burza i napór</i> • wskazuje i objaśnia daty wyznaczające początek i koniec romantyzmu polskiego oraz europejskiego	• wymienia najważniejsze dzieła preromantyzmu europejskiego • opisuje specyfikę romantyzmu polskiego • wypowiada się na temat życia i twórczości George’a Byrona	• wypowiada się na temat wydarzeń historycznych, które miały wpływ na kształtowanie się nowej epoki • przedstawia postać Napoleona i jego wpływ na kształtowanie się nowej epoki	• opisuje specyfikę życia codziennego w romantyzmie • charakteryzuje zjawisko dandyzmu
3. Filozofia w epoce ducha	• wyjaśnia pojęcia <i>subiektywizm, idealizm, teza, antyteza, synteza</i> • wskazuje filozofa, którego poglądy są reprezentatywne dla epoki	• wyjaśnia pojęcia <i>metafizyka, mesjanizm</i> • charakteryzuje ogólne tendencje filozoficzne epoki • czyta ze zrozumieniem fragment dzieła Hegla <i>Wykłady z filozofii dziejów</i>	• referuje najważniejsze tezy filozofii Hegla • wyjaśnia istotę triady Hegla	• tłumaczy przyczyny popularności mesjanizmu w Polsce	• referuje poglądy filozoficzne Johanna Gottlieba Fichtego na podstawie informacji dostępnych w podręczniku oraz innych źródłach
4. i 5. Sztuka romantyczna	• wyjaśnia pojęcia <i>pejzaż, ogród romantyczny</i> • rozpoznaje pejzaż i ogród romantyczny na przykładach • wskazuje najważniejsze dzieła sztuki romantycznej	• wyjaśnia pojęcia <i>historyzm, neogoty, orientalizm</i> • wymienia cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnia je na przykładach	• wskazuje i ilustruje przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej • opisuje twórczość kluczowych artystów romantycznych	• analizuje romantyczne dzieło sztuki • omawia wpływ gotyku na sztukę renesansu • charakteryzuje specyfikę teatru romantycznego	• wymienia cechy pejzażu romantycznego • charakteryzuje ogólnie polskie malarstwo romantyczne • wypowiada się na temat muzyki romantycznej

			(Henry'ego Fuseli, Caspara Davida Friedricha, Francisca Goi)		
ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI					
6. Wprowadzenie do literatury romantycznej	• wyjaśnia pojęcia <i>bohater romantyczny, bohater werterowski, bohater bajroniczny, ballada, epopeja narodowa, dramat romantyczny</i>	• wyjaśnia pojęcia <i>ludowość, orientalizm, fantastyka, groza, mesjanizm</i> • charakteryzuje różne typy bohatera romantycznego	• wyjaśnia pojęcia <i>frenetyzja, powieść poetycka, gawęda szlachecka</i> • określa rolę wątków irracjonalnych w twórczości romantyków	• wyjaśnia pojęcie <i>wallenrodyzm</i> • określa rolę wyobraźni i natchnienia w twórczości romantyków	• charakteryzuje specyfikę romantycznych gatunków literackich
*7. Preromantyzm niemiecki	• orientuje się w twórczości Johanna Wolfganga Goethego i Fryderyka Schillera • streszcza fragment prozy Johanna Wolfganga Goethego • omawia treść wiersza <i>Do radości</i>	• orientuje się w najważniejszych wątkach <i>Cierpień młodego Wertera</i> • odnajduje w wierszu Schillera elementy oświeceniowe i romantyczne	• wyjaśnia zasadność użycia powieści epistolarnej dla przedstawienia losów Wertera • wskazuje w powieści elementy zapowiadające romantyzm • analizuje wiersz <i>Do radości</i>	• opisuje wpływ powieści Goethego na kulturę i obyczajowość pierwszej fazy romantyzmu w Europie • formułuje własne zdanie na temat zasadności użycia tekstu wiersza Fryderyka Schillera jako hymnu Unii Europejskiej	• streszcza <i>Cierpień młodego Wertera</i> i interpretuje dzieło
8. Preromantyzm angielski	• wyjaśnia pojęcia <i>ballada, poeci jezior</i> • czyta ze zrozumieniem, zamieszczone w podręczniku wiersze Williama Wordswortha • omawia treść utworów angielskiego poety	• omawia stosunek poetów romantycznych do przyrody na podstawie treści utworów	• omawia kreację podmiotu lirycznego w wierszu romantycznym na przykładzie podanych utworów	• analizuje i interpretuje wiersze Williama Wordswortha zamieszczone w podręczniku	• streszcza powieść Mary Shelley <i>Frankenstein</i> • omawia różnice pomiędzy powieścią gotycką a powieścią <i>Frankenstein</i> • analizuje sposób budowania atmosfery grozy w podanym fragmencie powieści • wymienia tytuł przynajmniej jednej ekranizacji dzieła Mary Shelley
9. Manifest polskiego romantyzmu	• wyjaśnia pojęcia <i>ballada, świat</i>	• omawia przedstawione w utworze idee	• omawia funkcję ludu w balladzie	• omawia balladę jako gatunek typowy dla	• opisuje etap biografii Adama Mickiewicza, w

	<i>ponadzmysłowy, światopogląd empiryczny</i> • relacjonuje treść ballady • wypowiada się na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza	oświeceniowe i romantyczne • charakteryzuje bohaterkę ballady jako osobę obłąkaną	• interpretuje utwór jako manifest romantyzmu polskiego	światopoglądu romantycznego	którym powstał tekst • odnosi postać Starca przedstawionego w balladzie do sylwetki Jana Śniadeckiego
11. Świat romantycznej miłości	• wyjaśnia pojęcia <i>bohater werterowski, książki zbójce</i> • streszcza fragment IV cz. <i>Dziadów</i> zamieszczony w podręczniku • relacjonuje treść IV cz. <i>Dziadów</i> • charakteryzuje Gustawa jako bohatera werterowskiego	• orientuje się w treści IV cz. <i>Dziadów</i> • wyjaśnia, kim są postacie toczące dialog w cytowanym fragmencie • opisuje miłość romantyczną	• przedstawia podział dramatu • wymienia cechy miłości romantycznej zawarte we fragmentach • porównuje postać Księdza jako antagonisty Gustawa ze Starcem z <i>Romantyczności</i> • wskazuje cechy dramatu romantycznego	• analizuje język fragmentów jako przykład stylu romantycznego • omawia sens przestrogi, wygłoszonej przez Gustawa • wyjaśnia funkcję ekspresji słownej w wypowiedziach Gustawa	• porównuje fragment utworu z <i>Romantycznością</i> • wypowiada się na temat statusu ontologicznego Gustawa • zestawia Gustawa z tytułowym bohaterem <i>Cierpień młodego Wertera</i>
12. i 13. Poetycki świat Orientu	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>sonet</i> • omawia treść sonetów zamieszczonych w podręczniku • wskazuje w utworach Adama Mickiewicza cechy gatunkowe sonetu	• wyjaśnia terminy <i>Orient, orientalizm</i> • charakteryzuje obraz Orientu w wierszu <i>Bakczysaraj w nocy</i> • wiąże tematykę utworów z biografią Adama Mickiewicza	• analizuje sonety • omawia funkcje zastosowanych w utworach środków stylistycznych	• wyjaśnia pojęcie <i>pielgrzym</i> w kontekście zaprezentowanych utworów • w wierszu <i>Stepy akemańskie</i> omawia kreację podmiotu mówiącego • w wierszu <i>Burza</i> opisuje kreację bohatera lirycznego pojawiającego się w ostatniej strofie	• odnosi budowę sonetów Adama Mickiewicza do tradycji gatunku • porównuje sonet <i>Burza</i> z obrazem Théodore'a Géricault <i>Tratwa „Meduzy”</i>
14., 15., 16., 17. i 18. III cz. <i>Dziadów</i> Adama Mickiewicza	• relacjonuje treść cz. III <i>Dziadów</i> • wyjaśnia terminy <i>improwizacja, mesjanizm, prometeizm, dramat romantyczny</i> • przedstawia obraz społeczeństwa polskiego	• wyjaśnia pojęcia <i>filomaci, filareci, martyrologia</i> • przedstawia okoliczności powstania cz. III <i>Dziadów</i> • omawia problem teodycei obecny w Wielkiej Improwizacji	• odnosi treść scen więziennych do biografii Adama Mickiewicza • interpretuje przemianę Gustawa w Konrada • przedstawia wątki biblijne obecne w Widzeniu Księdza Piotra	• analizuje kreację Konrada podczas Wielkiej Improwizacji • przedstawia rolę Małej Improwizacji • omawia funkcję epizodu przedstawiającego historię pani Rollison	• analizuje „pieśń wampiryczną” Konrada • porównuje sceny oniryczne w cz. III <i>Dziadów</i> • dyskutuje na temat dwóch postaw człowieka wobec Boga – Konrada i

	na podstawie scen <i>Salon warszawski</i> i <i>Pan Senator</i>	• tłumaczy znaczenie pojęcia <i>prometeizm</i> na podstawie analizy Wielkiej Improwizacji • odczytuje znaczenie pojęcia <i>mesjanizm</i> w kontekście Widzenia Księdza Piotra • interpretuje symbolikę przypowieści Żegoty • prezentuje cechy dramatu romantycznego na przykładzie <i>Dziadów</i> cz. III • charakteryzuje Konrada jako bohatera romantycznego	• dostrzega stylizację apokaliptyczną Widzenia Księdza Piotra • wyjaśnia słowa Wysockiego: <i>Nasz naród jak lawa...</i>	• omawia stylizację apokaliptyczną obecną w Widzeniu Księdza Piotra • interpretuje <i>Ustęp</i> oraz <i>Do przyjaciół Moskali</i> z uwagi na obraz społeczeństwa rosyjskiego	Księdza Piotra
19., 20., 21., 22. i 23. <i>Pan Tadeusz</i> Adama Mickiewicza	• relacjonuje treść <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza • wyjaśnia terminy <i>inwokacja</i>, <i>epopeja narodowa</i> • prezentuje pełny tytuł dzieła i go wyjaśnia • omawia warstwy szlacheckie ukazane w dziele	• charakteryzuje Jacka Soplicę/księdza Robaka jako bohatera dynamicznego • omawia tło historyczne <i>Pana Tadeusza</i> na podstawie opisu przyjazdu tytułowego bohatera, historii rodu Horeszków oraz koncertu Jankiela • wymienia cechy, które uczyniły z <i>Pana Tadeusza</i> epopeję narodową	• wyjaśnia termin <i>ironia romantyczna</i> • omawia genezę <i>Pana Tadeusza</i> w świetle <i>Epilogu</i> • przedstawia funkcję opisów przyrody w dziele	• omawia ewolucję bohatera w twórczości Adama Mickiewicza	• odnosi tematykę <i>Pana Tadeusza</i> do życiorysu Adama Mickiewicza • zestawia romantyczny obraz natury z opisami przyrody w <i>Panu Tadeuszu</i> • analizuje i ocenia adaptację filmową <i>Pana Tadeusza</i> w reżyserii Andrzeja Wajdy
24. Ostatnie wiersze Adama Mickiewicza	• relacjonuje treść utworów [<i>Nad wodą wielką i czystą...</i>] i [<i>Polaty się lzy...</i>] • wyjaśnia znaczenie terminu <i>wyznanie autobiograficzne</i>	• omawia sposób ukazania natury w wierszu [<i>Nad wodą wielką i czystą...</i>] • opisuje sposób przedstawienia każdego z etapów życia podmiotu mówiącego w wierszu	• omawia kreację podmiotu mówiącego w obu utworach • określa rolę paralelizmu w wierszu [<i>Nad wodą wielką i czystą...</i>] i klamry kompozycyjnej w wierszu	• analizuje wiersze z uwagi na sposób ukazania przemijania • wypowiada się na temat działalności Adama Mickiewicza w ostatnich latach jego życia	• wypowiada się na temat wiersza [<i>Polaty się lzy...</i>] w kontekście biografii Adama Mickiewicza • omawia odmienność obu liryków od dotychczasowej

		[<i>Polaty się lzy...</i>]	[<i>Polaty się lzy...</i>]		twórczości poety
25. Podsumowanie wiadomości na temat Adama Mickiewicza	- wymienia najważniejsze wydarzenia w biografii Adama Mickiewicza - podaje tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza - prezentuje tematykę omawianych utworów Adama Mickiewicza	prezentuje problematykę omawianych utworów Adama Mickiewicza	wskazuje najważniejsze tematy i motywy w twórczości Adama Mickiewicza	- prezentuje biografię Adama Mickiewicza - omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej	- wypowiada się na temat twórczości Adama Mickiewicza w kontekście jego biografii - dyskutuje na temat znaczenia twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej
26. Słowacki o Polsce i Polakach w <i>Grobie Agamemnona</i>	- relacjonuje treść wiersza - wyjaśnia pojęcia <i>Termopile</i>, <i>Cheronea</i>	omawia na podstawie wiersza symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do historii Polski	- omawia kreację podmiotu mówiącego w utworze - odczytuje znaczenie symboli użytych w utworze <i>czerepu rubasznego</i>, <i>duży anielskiej</i> i innych	- przytacza opinię podmiotu lirycznego o rodakach zawartą w <i>Grobie Agamemnona</i> - omawia odwołania mitologiczne w utworze	bierze udział w dyskusji na temat obrazu Polaków zawartego w <i>Grobie Agamemnona</i> oraz jego ponadczasowości
27. Nostalgia emigranta – <i>Hymn [Smutno mi, Boże!]</i>	- relacjonuje treść wiersza - wyjaśnia terminy <i>hymn</i>, <i>nostalgia</i>, <i>emigrant</i>	- omawia relację pomiędzy zastosowanym gatunkiem literackim a treścią wiersza - określa funkcję epifory zastosowanej w utworze	- prezentuje kreację podmiotu lirycznego - analizuje sposób przedstawienia natury przez Słowackiego	- omawia sposób tworzenia nastroju w wierszu - interpretuje utwór w kontekście biografii Juliusza Słowackiego oraz w wymiarze uniwersalnym	- wypowiada się na temat losu emigranta - dokonuje analizy porównawczej <i>Hymnu</i> Juliusza Słowackiego i <i>Stepów akemańskich</i> Adama Mickiewicza
28. i 29. <i>Kordian</i> Juliusza Słowackiego	- relacjonuje treść podanych fragmentów oraz całości utworu - podaje genezę i znaczenie imienia <i>Kordian</i> - wskazuje cechy charakterystyczne Kordiana jako bohatera romantycznego - wyjaśnia pojęcie	- charakteryzuje głównego bohatera na podstawie fragmentu monologu na szczycie Mont Blanc - omawia stanowisko Prezesa na podstawie fragmentu aktu III - wskazuje przyczyny omdlenia Kordiana - przedstawia cechy bohatera werterowskiego	- interpretuje symbolikę miejsca, z którego bohater wygłasza monolog - przedstawia reakcję Kordiana na decyzję spiskowych w kontekście jego monologu wygłoszonego na górze Mont Blanc - analizuje <i>Przygotowanie</i> w kontekście historii	- interpretuje rolę Strachu i Imaginacji na podstawie analizy fragmentu sceny V aktu III - analizuje sposób tworzenia napięcia w prezentowanej scenie - porównuje winkelriedyzm Słowackiego z mesjanizmem	- porównuje fragment monologu na Mont Blanc z Wielką Improwizacją z III cz. <i>Dziadów</i> - interpretuje fragment monologu Kordiana w zestawieniu z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Wędrowiec nad morzem mgieł</i> - omawia ocenę powstania

	<i>winkelriedyzm</i> • charakteryzuje głównego bohatera	w postaci Kordiana • wyjaśnia znaczenie opowieści Grzegorza • przytacza argumenty przeciwników oraz zwolenników zamachu na cara • wymienia cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Kordiana</i>	powstania listopadowego • omawia wpływ etapów podróży Kordiana na kształtowanie się światopoglądu bohatera • przedstawia koncepcję bohatera romantycznego zaprezentowaną w <i>Kordianie</i>	Mickiewicza • analizuje rolę diabła w <i>Kordianie</i> • zestawia Kordiana z Konradem	listopadowego według Juliusza Słowackiego i ustosunkowuje się do niej • przedstawia i analizuje dwa sposoby mówienia o powstaniu listopadowym – Adama Mickiewicza w III cz. <i>Dziadów</i> i Juliusza Słowackiego w <i>Kordianie</i>
31. Podsumowanie wiadomości na temat Juliusza Słowackiego	• wymienia najważniejsze wydarzenia w biografii poety • podaje tytuły poznanych utworów Słowackiego	• przedstawia problematykę wybranych utworów wieszczka	• wskazuje najważniejsze tematy i motywy w twórczości Słowackiego	• omawia znaczenie twórczości Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej	• wypowiada się na temat poglądów Słowackiego o Polsce i Polakach w kontekście jego twórczości • bierze udział w dyskusji na temat znaczenia twórczości poety w rozwoju literatury polskiej
*32., 33. i 34. <i>Nie-Boska komedia</i> Zygmunta Krasińskiego	• relacjonuje treść <i>Nie-Boskiej komedii</i> • charakteryzuje obóz Rewolucji	• prezentuje argumenty hrabiego Henryka i Pankracego • omawia cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i>	• interpretuje tytuł dramatu • wyjaśnia zakończenie dramatu • charakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego	• analizuje przyczyny klęski małżeństwa hrabiego Henryka • omawia rozważania, dotyczące poety i poezji	• przywołuje szerokie konteksty i nawiązania
36. i 37. Poezja Cypriana Norwida	• przedstawia tematykę omawianych wierszy Cypriana Norwida • określa rodzaj liryki i adresata w utworach <i>Fortepian Szopena</i> i <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i> • orientuje się w treści utworu, do którego nawiązuje wiersz <i>W Weronie</i>	• dzieli utwór <i>Fortepian Szopena</i> na części tematyczne • omawia tradycje pogrzebowe przedstawione w rapsodzie • określa sposób, w jaki wiersz <i>W Weronie</i> odwołuje się do utworu Szekspira	• analizuje środki stylistyczne zastosowane w wierszu <i>Fortepian Szopena</i> i określa ich funkcje • odczytuje znaczenie motto w kontekście całego utworu • interpretuje sposób przedstawienia pochówku generała	• interpretuje symbole użyte w wierszu <i>Fortepian Szopena</i> • omawia koncepcję sztuki przedstawioną w <i>Fortepianie Szopena</i> • analizuje sposób, w jaki Norwid osiągnął w rapsodzie nastrój żałoby • interpretuje przesłanie utworów <i>Bema pamięci</i>	• analizuje wiersze Norwida w kontekście konwencji romantycznej – czym nawiązują i czym się od niej odróżniają • w odniesieniu do wiersza <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i> podejmuje dyskusję o roli wybitnych jednostek w świecie

			• określa funkcję użytych w rapsodzie wyróżników graficznych • podaje funkcje środków stylistycznych zastosowanych w wierszu <i>W Weronie</i>	<i>żałobny rapsod</i> oraz <i>W Weronie</i>	
*39. <i>Faust</i> Johanna Wolfganga Goethego	• relacjonuje najważniejsze wydarzenia dramatu • na podstawie fragmentu tekstu charakteryzuje Fausta	• omawia przyczyny, które skłoniły Fausta do podpisania paktu z Mefistofeilesem • przedstawia funkcję postaci Małgorzaty dla ideowej wymowy utworu	• interpretuje pakt Fausta i Mefistofelesa • wyjaśnia zakończenie utworu • wypowiada się na temat obrazu szatana w <i>Fauście</i>	• interpretuje słowa diabła, który odpowiada na pytanie, kim jest • prezentuje postać Fausta jako metaforę człowieczeństwa	• porównuje historie Hioba i Fausta
ROMANTYZM – NAUKA O JĘZYKU					
40. Język jako system znaków	• wyjaśnia znaczenie terminów <i>znaki naturalne</i> i <i>znaki konwencjonalne</i> • wskazuje różnice pomiędzy znakami naturalnymi a konwencjonalnymi • podaje przykłady znaków naturalnych i konwencjonalnych • przywołuje schemat komunikacyjny według Romana Jakobsona • wymienia funkcje języka	• wyjaśnia terminy <i>symptomy, ikony, kod, akt komunikacji, komunikat językowy</i> • tłumaczy różnicę pomiędzy stroną znaczącą a znaczoną znaku językowego • objaśnia elementy schematu komunikacyjnego Romana Jakobsona • prezentuje funkcje języka i ilustruje je przykładami • wymienia najważniejsze cechy stylu romantycznego	• wyjaśnia terminy <i>kompetencja językowa, slang</i> • odnosi funkcje języka do konkretnych przykładów • omawia specyfikę współczesnego modelu komunikacji • wskazuje cechy stylu romantycznego na przykładach	• wyjaśnia termin <i>tabu językowe</i> i ilustruje go przykładami • tłumaczy zależność pomiędzy stylem romantycznym a obrazem świata, który on odzwierciedla	• prezentuje funkcje języka nieuwzględnione przez Jakobsona • omawia funkcję perswazyjną w wybranym przekazie reklamowym
ROMANTYZM – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
41. Podsumowanie wiadomości na temat romantyzmu	• relacjonuje opinie przedstawione w podanych fragmentach	• wyjaśnia, na czym polega różnica pomiędzy oceną romantyzmu Marii	• omawia relację pomiędzy funkcjonowaniem	• podejmuje dyskusję na temat funkcjonowania paradygmatu	• formułuje opinię na temat paradygmatu romantycznego oraz

		Janion i Witolda Gombrowicza	paradygmatu romantycznego a kwestią niepodległości	romantycznego we współczesnej Polsce w kontekście fragmentu książki Marii Janion • określa wpływ Adama Mickiewicza na tworzenie polskich mitów narodowych	wpływu Mickiewicza na kształtowanie się tożsamości narodowej
42. Powtórzenie wiadomości	• przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat romantyzmu	• wyjaśnia najistotniejsze elementy tradycji romantycznej	• formułuje wnioski na tematy związane z literaturą romantyczną • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa romantyzmu	• uczestniczy w dyskusji na tematy związane z romantyzmem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań	• wykorzystuje odpowiednie konteksty interpretacyjne wywodzące się z romantyzmu • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące literatury romantycznej
ROMANTYZM – NAWIĄZANIA					
43. Śladami romantyzmu	• rozpoznaje wpływy kultury romantycznej w różnych dziełach sztuki	• wskazuje gatunki romantyczne funkcjonujące we współczesnej kulturze	• omawia wpływ romantyzmu na epoki późniejsze	• przedstawia rolę światopoglądu romantycznego w dziejach kultury polskiej	• podejmuje dyskusję na temat wpływu światopoglądu romantycznego na polską historię i kulturę
*44. Mickiewicz w Kole Sprawy Bożej	• na podstawie fragmentu książki Krzysztofa Rutkowskiego <i>Braterstwo albo śmierć</i> omawia zasady funkcjonowania stowarzyszenia	• na podstawie fragmentu tekstu wyjaśnia różne zachowania członków stowarzyszenia opisane przez Krzysztofa Rutkowskiego	• poszukuje wiadomości na temat Koła Sprawy Bożej Andrzeja Towiańskiego w różnych źródłach informacji	• podejmuje dyskusję, czy Koło Sprawy Bożej można określić mianem sekty	• przywołuje szerokie konteksty i nawiązania
*45. Polak-tułacz w krzywym zwierciadle	• omawia zjawisko Wielkiej Emigracji • opisuje obraz Jerzego Dudy-Gracza <i>Wielka Emigracja</i>	• omawia sposób przedstawienia zjawiska Wielkiej Emigracji przez Jerzego Dudę-Gracza	• odnosi definicję terminu <i>groteska</i> do dzieła Dudy-Gracza	• wyraża własną opinię na temat obrazu	• dyskutuje na temat zjawiska emigracji w kontekście swojej wiedzy na temat uchodźstwa popowstaniowego oraz obrazu Dudy-Gracza
46. Juliusz Słowacki – człowiek wobec	• wyjaśnia pojęcie <i>stereotyp</i>	• na podstawie pierwszego akapitu tekstu opisuje	• omawia szczegółowo argumenty Aliny	• omawia stosunek Słowackiego do	• bierze udział w dyskusji dotyczącej dowolnie

stereotypu	• relacjonuje treść fragmentu rozmowy Justyny Sobolewskiej z Aliną Kowalczykową • wymienia stereotypy na temat Juliusza Słowackiego	postawę Słowackiego wobec ważnych wydarzeń w historii Polski • przytacza argumenty Aliny Kowalczykowej obalające funkcjonujący stereotyp na temat poety	Kowalczykowej obalające funkcjonujący stereotyp na temat poety	otaczającego go świata	wybranego stereotypu
47. Wobec romantycznego mitu wielkości	• streszcza fragment dramatu Sławomira Mrożka <i>Śmierć porucznika</i> • odnajduje w tekście Sławomira Mrożka aluzje do dzieł romantycznych i biografii Adama Mickiewicza • wskazuje w treści komiksu motywy romantyczne	• wyjaśnia terminy <i>komizm</i>, <i>demitologizacja</i> • podaje źródła komizmu w dramacie Mrożka • wskazuje w komiksie elementy komiczne	• omawia źródła komizmu w dramacie Mrożka i komiksie	• analizuje wpływ użycia formy komiksu na wymowę utworu	• rozważa kwestię komizmu demitologizującego
48. <i>Buntownik bez powodu</i>	• relacjonuje treść filmu <i>Buntownik bez powodu</i> • wyjaśnia pojęcia <i>bunt</i>, <i>idealizm</i>, <i>hipokryzja</i>	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>kontrkultura</i> • opisuje społeczność dorosłych zaprezentowaną w filmie • wskazuje, przeciwko czemu buntują się bohaterowie filmu	• porównuje postawy bohaterów filmu ze sposobem postępowania bohaterów romantycznych	• interpretuje tytuł filmu • omawia uniwersalny obraz młodego człowieka na przykładzie bohatera filmu	• uczestniczy w dyskusji dotyczącej przyczyn buntu młodych ludzi w przeszłości i obecnie
*49. Wampir – bohater tragiczny	• streszcza film <i>Nosferatu wampir</i> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>wampir</i>, <i>groza</i>, <i>horror</i>	• omawia sposób kreacji postaci wampira w filmie Wernera Herzoga • odnajduje nawiązania do światopoglądu romantycznego	• wyjaśnia pojęcie <i>tragizm</i> • wskazuje przyczyny tragizmu głównego bohatera • omawia nawiązania do światopoglądu romantycznego	• analizuje tragizm głównego bohatera • wymienia środki filmowe budujące nastrój grozy	• omawia postać wampira w wybranych dziełach kultury
POZYTYWIZM – O EPOCE					
51. Epoka pary i elektryczności	• wyjaśnia etymologię terminu <i>pozytywizm</i>	• omawia wydarzenia związane z datami	• wskazuje przemiany cywilizacyjne i społeczne,	• opisuje życie codzienne w drugiej połowie XIX w.	• analizuje wskazane obrazy w kontekście

	wskazuje daty wyznaczające ramy epoki w Europie	wyznaczającymi ramy czasowe epoki w Europie wyjaśnia znaczenie terminów <i>scjentyzm</i>, <i>organicyzm</i>, <i>ewolucjonizm</i>, <i>użyteczność</i>	które ukształtowały epokę tłumaczy znaczenie nazwy <i>la belle époque</i>		wizerunku epoki
52. Wprowadzenie do pozytywizmu	- wskazuje daty wyznaczające ramy czasowe epoki w Polsce - wyjaśnia terminy <i>praca organiczna</i>, <i>praca u podstaw</i>, <i>asymilacja Żydów</i>, <i>emancypacja kobiet</i>	- wyjaśnia różnicę w funkcjonowaniu terminu <i>pozytywizm</i> pomiędzy Europą a Polską - porównuje pozytywizm polski z europejskim	- wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>inteligencja</i> - opisuje przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w.	analizuje rolę powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego	- podejmuje dyskusję na temat powstania styczniowego - analizuje poszczególne różnice pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim
53. Filozofia pozytywna	- czyta ze zrozumieniem fragment tekstu filozoficznego Auguste'a Comte'a <i>Rozprawa o duchu filozofii pozytywnej</i> - wymienia najważniejsze założenia filozofii Comte'a	omawia najważniejsze założenia filozofii Comte'a	wyjaśnia istotę filozofii pozytywnej	charakteryzuje polską filozofię pozytywistyczną	przybliża światopogląd pozostałych filozofów pozytywistycznych (Johna Stuarta Milla, Herberta Spencera, Hipolita Taine'a)
54. i 55. Sztuka drugiej połowy XIX w.	- wyjaśnia znaczenie terminów <i>realizm</i>, <i>naturalizm</i> - rozpoznaje realizm na przykładach - podaje tytuły przykładowych dzieł sztuki drugiej połowy XIX w.	- wyjaśnia znaczenie terminów <i>akademizm</i>, <i>eklektyzm</i> oraz <i>malarstwo historyczne</i> i podaje przykłady dzieł realizujących te style - wymienia cechy charakterystyczne realizmu w malarstwie	- wyjaśnia technikę realizmu na wybranym przykładzie - wymienia najważniejszych polskich twórców drugiej połowy XIX w. (Józef Chełmoński, Aleksander i Maksymilian Gierymscy, Jan Matejko) oraz tytuły ich dzieł - omawia architekturę drugiej połowy XIX w.	- analizuje dzieło sztuki według wskazanych kryteriów - wyjaśnia przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce - omawia specyfikę teatru drugiej połowy XIX w.	- wypowiada się na temat muzyki drugiej połowy XIX w. - analizuje i ocenia dzieła realistyczne oraz wybrane dzieła polskiego malarstwa historycznego
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI					
56. Wprowadzenie do	wyjaśnia znaczenie	omawia służebną rolę	analizuje przyczyny	analizuje przyczyny	prezentuje treść

literatury pozytywistycznej	terminów <i>nowela, opowiadanie, obrazek, powieść tendencyjna, realizm, powieść historyczna</i>	powieści tendencyjnej • przedstawia założenia poezji pozytywizmu w kontekście tradycji romantycznej	popularności gatunków epickich w drugiej połowie XIX w.	popularności powieści historycznej w Polsce	wybranej powieści realistycznej Stendhala, Dickensa, Tołstoja Flauberta bądź Balzaka
57. Publicystyka pozytywistyczna	• wyjaśnia znaczenie terminów <i>publicystyka, retoryka</i> • streszcza zamieszczone w podręczniku fragmenty artykułów Aleksandra Świętochowskiego i Bolesława Prusa	• wskazuje w czytanych tekstach elementy światopoglądu pozytywistycznego • wymienia kryteria, według których Aleksander Świętochowski wyodrębnił dwie antagonistyczne grupy	• wyjaśnia przyczyny popularności prasy i publicystyki w drugiej połowie XIX w. • określa, w jakim znaczeniu Prus używa słów <i>naród, narodowy</i>	• analizuje retoryczną funkcję przytoczeń znajdujących się na początku artykułu Świętochowskiego • podejmuje dyskusję dotyczącą postulatów Aleksandra Świętochowskiego i Bolesława Prusa	• bierze udział w dyskusji na temat roli prasy i publicystyki we współczesnym świecie
58. Poezja czasów niepoetyckich	• wyjaśnia termin <i>sonet</i> • prezentuje treść omawianych wierszy Adama Asnyka: <i>Do młodych</i> oraz <i>Sonetu</i> • określa rodzaj liryki obu utworów	• odnajduje w wierszu <i>Do młodych</i> elementy programu pozytywistycznego • prezentuje opinię na temat pozytywistów i romantyków przedstawioną w wierszu <i>Do młodych</i> • wskazuje w <i>Sonecie</i> cechy charakterystyczne dla tego gatunku literackiego	• interpretuje przesłanie wiersza <i>Do młodych</i> • analizuje <i>Sonet</i>	• analizuje sposób przedstawienia miłości w <i>Sonecie</i>	• dokonuje analizy porównawczej wierszy Adama Asnyka <i>Do młodych</i> i Adama Mickiewicza <i>Oda do młodości</i>
59. Wobec antysemityzmu	• streszcza zamieszczony w podręczniku fragment <i>Mendla Gdańskiego</i> Marii Konopnickiej • wyjaśnia znaczenie terminów <i>antysemityzm, pogrom, asymilacja</i>	• charakteryzuje głównego bohatera noweli oraz zegarmistrza	• przedstawia sytuację Żydów na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w. • omawia argumentację zegarmistrza usprawiedliwiającą pogrom	• odnajduje i omawia postulat pracy organicznej w podanym fragmencie noweli	• omawia źródła antysemityzmu w Polsce • wypowiada się na temat skuteczności pozytywistycznych postulatów dotyczących asymilacji • analizuje problem antysemityzmu w świecie

					współczesnym
60. Kwestia kobieca	• streszcza zamieszczony w podręczniku fragment <i>Marty</i> Elizy Orzeszkowej • wyjaśnia znaczenie terminów <i>emancypacja</i>, <i>powieść tendencyjna</i>	• relacjonuje najważniejsze wydarzenia powieści Elizy Orzeszkowej • określa sytuację narracyjną w prezentowanym fragmencie • charakteryzuje tytułową bohaterkę	• omawia sytuację kobiet po upadku powstania styczniowego	• analizuje problem, z którym boryka się bohaterka fragmentu powieści • odnajduje powiązania pomiędzy biografią Elizy Orzeszkowej a podjętym przez nią tematem	• zabiera głos w dyskusji na temat dzisiejszej sytuacji kobiet w Polsce i na świecie • interpretuje w kontekście fragmentu utworu obraz Éduarda Maneta <i>Bar w Folies-Bergère</i>
61. Felietonistyka Bolesława Prusa	• streszcza fragment felietonu Bolesława Prusa <i>Kroniki tygodniowe</i> zamieszczonego w podręczniku • wyjaśnia znaczenie terminu <i>felieton</i>	• odnajduje cechy felietonu we fragmencie <i>Kronik tygodniowych</i> • wymienia problemy społeczne, o których pisze autor felietonu	• analizuje funkcję komizmu we wskazanym fragmencie	• podejmuje dyskusję na temat przyczyn popularności felietonu we współczesnej prasie	• wskazuje cechy felietonu w wybranym tekście współczesnym
62., 63., 64., 65. i 66. <i>Lalka</i> Bolesława Prusa	• relacjonuje treść <i>Lalki</i> Bolesława Prusa • charakteryzuje warstwy społeczne przedstawione w <i>Lalce</i>: arystokrację, kupiectwo niemieckie, żydowskie, polskie, inteligencję, biedotę • wyjaśnia znaczenie terminów <i>powieść dojrzałego realizmu</i>, <i>świat przedstawiony</i>	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>retrospekcja</i> • omawia świat przedstawiony powieści • odnajduje w powieści elementy światopoglądu pozytywistycznego • opisuje <i>Lalkę</i> jako powieść dojrzałego realizmu • omawia kompozycję powieści	• przedstawia idealizm trzech bohaterów: Ignacego Rzeckiego, Stanisława Wokulskiego i Juliana Ochockiego • omawia sposób ukazania miłości przez Prusa • analizuje losy i postawę głównego bohatera jako postaci tragicznej oraz w kontekście światopoglądu pozytywistycznego	• analizuje narrację w <i>Lalce</i> • interpretuje tytuł powieści • odnajduje w powieści topos <i>theatrum mundi</i> i go omawia • analizuje postać Izabeli Łęckiej	• analizuje powieść pod kątem stosunku Prusa do idei pozytywistycznych • podejmuje dyskusję na temat sposobu zakończenia powieści • odnajduje w <i>Lalce</i> elementy języka ezopowego
69. Podsumowanie wiadomości na temat Bolesława Prusa	• wymienia najważniejsze wydarzenia z biografii Bolesława Prusa • podaje tytuły utworów pisarza • prezentuje ogólnie tematykę twórczości Prusa	• omawia problematykę poznanych utworów Prusa	• wskazuje najważniejsze tematy i motywy w twórczości Prusa	• omawia znaczenie twórczości Bolesława Prusa w rozwoju literatury polskiej	• wypowiada się na temat poglądów Prusa w kontekście jego twórczości • bierze udział w dyskusji na temat znaczenia twórczości Prusa w

					rozwoju literatury polskiej
70., 71., 72. i 73. Zbrodnia i kara Fiodora Dostojewskiego	• relacjonuje treść <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego • charakteryzuje główne postaci powieści: Raskolnikowa i Sonię	• omawia teorię Raskolnikowa, która popchnęła go do zbrodni • analizuje przyczyny popełnienia zbrodni przez głównego bohatera • wyjaśnia, na czym polega polifoniczność powieści	• omawia sposób przedstawienia miejsca akcji (Petersburga) oraz wpływ przestrzeni na głównego bohatera • analizuje konflikt rozumu i wiary uosobiony w postaciach Rodiona Raskolnikowa i Soni	• analizuje znaczenie snów dla wymowy powieści • omawia koncepcję człowieczeństwa zawartą w <i>Zbrodni i karze</i> • analizuje postać Arkadiusza Swidrygajłowa jako sobowtóra Rodiona Raskolnikowa	• uczestniczy w dyskusji na temat współczesnych problemów etycznych w kontekście filozofii Raskolnikowa • odnosi światopogląd głównego bohatera do współczesnych Dostojewskiemu koncepcji filozoficznych
*75. i 76. Ojciec Goriot Honoriusza Balzaka	• streszcza powieść Balzaka • charakteryzuje XIX-wieczne społeczeństwo francuskie na podstawie <i>Ojca Goriota</i>	• omawia cechy powieści realistycznej na podstawie utworu Balzaka	• przedstawia rolę realizmu topograficznego w utworze	• na podstawie powieści omawia wpływ środowiska na charakter człowieka	• porównuje opis Paryża w <i>Ojcu Goriotcie</i> z opisem Warszawy w <i>Lalce</i> • dyskutuje na temat dylematów młodych ludzi, którzy wkraczają w dorosłe życie
POZYTYWIZM – NAUKA O JĘZYKU					
78. Odmiany języka polskiego	• przedstawia i klasyfikuje odmiany języka narodowego • odróżnia odmianę nieoficjalną języka od oficjalnej	• wymienia podstawowe dialekty polszczyzny • wyjaśnia przyczyny powstania języków środowiskowych i zawodowych • podaje cechy stylu pozytywistycznego	• wyjaśnia, czym są spowodowane różnice w języku polskim • charakteryzuje styl literatury pozytywistycznej na przykładach	• wyjaśnia, w jaki sposób styl literatury pozytywistycznej odzwierciedla światopogląd epoki	• przywołuje szerokie konteksty i nawiązania
POZYTYWIZM – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
9. Podsumowanie wiadomości na temat pozytywizmu	• relacjonuje opinie Józefa Bocheńskiego i Jerzego W. Borejszy na temat pozytywizmu	• wskazuje różnice pomiędzy tekstami obu autorów • przedstawia stosunek Józefa Bocheńskiego do filozofii Auguste'a Comte'a	• analizuje różnice w postrzeganiu pozytywizmu przez obu autorów • na podstawie tekstu Borejszy omawia pozytywną rolę pozytywizmu w budowaniu tożsamości	• podejmuje dyskusję dotyczącą roli pozytywizmu w rozwoju kultury polskiej	• przywołuje szerokie konteksty i nawiązania

			narodowej Polaków		
80. Powtórzenie wiadomości	• przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat pozytywizmu	• wyjaśnia najistotniejsze elementy tradycji pozytywistycznej	• formułuje wnioski dotyczące zagadnień związanych z literaturą pozytywistyczną • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa pozytywizmu	• uczestniczy w dyskusji na tematy związane z pozytywizmem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań	• wykorzystuje odpowiednie konteksty interpretacyjne wywodzące się z pozytywizmu • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące piśmiennictwa pozytywistycznego
POZYTYWIZM – NAWIĄZANIA					
81. Śladami pozytywizmu	• rozpoznaje obecność utworów i tematów pozytywistycznych we współczesnej kulturze	• wskazuje ślady materialne epoki pozytywizmu w otaczającym świecie	• wymienia elementy światopoglądu pozytywistycznego we współczesnym świecie	• omawia aktualność koncepcji dotyczących literatury i sztuki	• analizuje wybrany utwór, w którym widoczny jest wpływ tematu, motywu, światopoglądu bądź utworu pozytywistycznego
*82. We współczesnej formie	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>blog</i> • streszcza przytoczony fragment bloga Mariusza Szczygła	• porównuje blog do felietonu w kontekście tekstu <i>Motyli dotyk Blanki M.</i>	• wypowiada się na temat treści bloga Mariusza Szczygła • wyjaśnia, dlaczego twórcy współczesnych wieżowców nie są tak znani jak Gustave Eiffel	• wypowiada się na temat funkcji blogów w kulturze współczesnej • dyskutuje na temat ludzkiej potrzeby wznoszenia coraz wyższych budowli	• bierze udział w rozmowie o roli celebrytów w kulturze współczesnej
83. Wobec uprzedzeń	• wyjaśnia pojęcia <i>nietolerancja, feminizm</i> • relacjonuje treść fragmentów <i>Obywatelki</i> Manueli Gretkowskiej i <i>Dziennika</i> Jerzego Pilcha • określa adresata tekstu Gretkowskiej	• omawia problemy, na które zwracają uwagę autorzy tekstów	• analizuje źródło i funkcję komizmu w <i>Dzienniku</i> • wymienia argumenty użyte przez pisarkę	• analizuje użytą przez Pilcha konwencję opisu problemu • interpretuje ostatnie zdanie fragmentu <i>Obywatelki</i>	• uczestniczy w dyskusji na temat nietolerancji wobec różnych wyznań we współczesnym świecie • rozmawia o dyskryminacji ze względu na płeć w XIX w. i dzisiaj
84. Wokulski nasz współczesny	• streszcza fragment prozy Stefana Chwina • porównuje biografie Stanisława Wokulskiego i	• wskazuje współczesne realia obecne we fragmencie tekstu Chwina	• wyjaśnia, czym jest parafraza na podstawie tekstu	• wskazuje zabiegi językowe zastosowane przez pisarza i określa ich funkcje	• podejmuje dyskusję na temat sensu tworzenia parafraz literackich

	Stacha W.				
85. Opowieść o władzy – <i>Faraon</i>	• streszcza film <i>Faraon</i> • charakteryzuje młodego Ramzesa	• wyjaśnia termin <i>adaptacja</i> • omawia scenografię filmu	• analizuje przyczyny przegranej faraona w walce o władzę • wypowiada się na temat gry aktorskiej	• porównuje <i>Faraona</i> z innymi znanymi sobie filmami o tematyce historycznej	• podejmuje dyskusję na temat priorytetów podczas sprawowania władzy
*86. Opowieść o zbrodni	• relacjonuje film <i>Dług</i> • charakteryzuje głównych bohaterów filmu	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>dramat psychologiczny</i> • omawia proces dojrzewania bohaterów do zbrodni	• analizuje reakcje bohaterów znajdujących się pod presją • wypowiada się na temat gry aktorskiej	• porównuje bohaterów filmu z Rodionem Raskolnikowem • podejmuje dyskusję na temat zła w człowieku	• przywołuje szerokie konteksty i nawiązania

Autor: Magdalena Lotterhoff